

Mediteransko-montani travnjaci uskolisne šašike na burnjacima u zaledu Riječkog zaljeva (Hrvatska)

Mediterranean-montane grasslands with *Sesleria tenuifolia* in wind-exposed habitats in the hinterland of Rijeka Bay (Croatia)

Sl. 1. Tipično stanište sa *Campanula marchesettii*-Seslerietum tenuifoliae; na kojem se vidi i opad Rake Plitvice. Tipični habitat je travnjak s pretežno uskolisnim šašikom i Marchesettijskim žutim vjetrenim ružama (iznad Malih Plitvica).

Ukolisna ŠASICA

Sažetak

Danas je na području sjeverozapadnih Dinarida opisano šest travnjačkih zajednica u kojima u flornom sastavu prevladava uskolisna šašika (*Sesleria tenuifolia* Schrad. s. l., *syn. Sesleria juncifolia* Suffren). Ovdje predstavljamo novu zajednicu iz provizornog skupa »*Seslerietum tenuifoliae* s. l.« pod nazivom *Campanulo marchesettii*-*Seslerietum tenuifoliae* ass. nova (pašnjak uskolisne šašike i Marchesettijevog zvončića), koju smo pronašli na burnjacima planina u zaledu Rijeke.

MATERIJAL I METODE. Fitocenološko istraživanje provedeno je na širem području planina u zaledu grada Rijeke na nadmorskoj visini od 500 do 1000 metara gdje je, uz primjenu metode cirško-monpelješke fitocenološke škole (Braun-Blanquet, 1928.), napravljeno više vegetacijskih snimaka. Ovdje je odabran 13 vegetacijskih snimaka koji dobro opisuju novu zajednicu.

REZULTATI I RASPRAVA. Ukupno je u 13 analiziranih snimaka odredeno 106 vrsta (16-49 po snimci). Novoopisana zajednica razlikuje se od ostalih sintaksonomski srodnih i fisionomski sličnih zajednica skupom vrsta kojeg čine *S. tenuifolia*, *Campanula marchesettii* Witasek i *Knautia cf. fleischmannii* (Hladnik ex Reichenb.) Pacher i *Allium ericetorum* Thore. Travnjak uskolisne šašike i Marchesettijevog zvončića razvija se i koristi kao pašnjak za ove, najčešće u pojasu šume crnog grba i primorske bukove šume.

Sl. 2. Marchesettijev močvarni zvončić - kognitivna vrsta novi zapadni Marchesettijev bellflower - u tipičnoj sponzi učinkovitosti.

ZAKLJUČAK. Novoopisana zajednica dobro se može diferencirati na terenu od ostalih sličnih zajednica, što omogućuje njezino prepoznavanje i kartiranje. Intenzitet korištenja travnjaka uskolisne šašike i Marchesettijevog zvončića znatno je smanjen posljednjih desetljeća te je dio sastojina prepusten sekundarnoj sukcesiji koja zbog učestalog puhanja bure teže usporeno. Zajednica ima potencijalno značajnu ulogu u zaštiti prirode kao stanište rijetkih, zaštićenih i ugroženih vrsta.

Ključne riječi: Dinaridi, Rijeka, *Sesleria tenuifolia*, *Campaula marchesettii*, *Knautia fleischmannii*

Introduction

So far, six grassland communities in which the predominant species is the narrow-leaved moor grass (*Sesleria tenuifolia* Schrad. s. l., *syn. Sesleria juncifolia* Suffren) have been described in the north-western area of the Dinarides. Here we present a new community from the provisory complex of »*Seslerietum tenuifoliae* s. l.«, which we have called *Campanulo marchesettii*-*Seslerietum tenuifoliae* ass. nova (pasture with narrow-leaved moor grass and Marchesetti's bellflower), and which was found on wind-exposed mountain habitats in the hinterland of Rijeka.

MATERIAL AND METHODS. Phytosociological research was conducted in the wider area of the mountains in the hinterland of the city of Rijeka on elevations between 500 and 1,000 metres, where several vegetation relevés were recorded using the methods of the Zürich-Montpellier School of Phytosociology (Braun-Blanquet, 1928). Here we present 13 vegetation relevés that describe the new community well.

Sl. 3. Upruga i na izuzetno velikim raskitima (sl. 2) i (sl. 3) učinkovito reagiraju na vjetar, tako da su moguće i zaštita i zaštita životinja, posebno za vjetrenje životinje.

RESULTS AND DISCUSSION. In the 13 analysed relevés, a total of 106 species were recorded (16-49 per relevé). The newly described community differs from other communities that are syntactically related and similar in physiognomy, as it represents a set of species that comprises *S. tenuifolia*, *Campanula marchesettii* Witasek and *Knautia cf. fleischmannii* (Hladnik ex Reichenb.) Pacher and *Allium ericetorum* Thore. The grassland of narrow-leaved moor grass and Marchesetti's bellflower is developed and used as pasture for sheep, mostly in the hop hornbeam and littoral beech forest belt.

CONCLUSION. The newly described community can be easily differentiated on the spot from other similar communities, which makes it easy to recognise and map. The intensity of use of the grassland of narrow-leaved moor grass and Marchesetti's bellflower has been significantly reduced over recent decades. As a result, some of its elements have been left to secondary succession, which in the area is rather slow due to the frequent occurrence of the bura wind. The community has a potentially important role in the protection of nature as a habitat for rare, protected and endangered species.

Keyword: Dinaridi, Rijeka, *Sesleria tenuifolia*, *Campaula marchesettii*, *Knautia fleischmannii*

koncept: Marko Randić¹, Marko Modrić¹, Ivana Rogić¹, Dario Kremer²

¹ Javna ustanova »Priroda«, Prislova 4, Rijeka, Hrvatska (marko.randic@ju-priroda.hr)

² Farmaceutičko-biofarmaceutski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Faculty of Pharmacy and Biochemistry of the University of Zagreb, A. Kucinica 1, Zagreb, Hrvatska / Croatia

autori fotografija: foto-artistic JU, Priroda
objektivacija plakata: Milivoj Stipanović, studijski snimanje, 2014.